

FORUM

ČESKOSLOVENSKO

2006

TSJEKKISK-NORSK FORUM

č. 56, duben 2006

nr. 56, april 2006

Vážení čtenáři Fóra,

Už jste slyšeli o jarní únavě? Nebo snad JARNÍ ÚNAVĚ? Protože je obrovská. Jsem jí postižena nejenom já, ale i dva z mých nejoblíbenějších počítačů. A i když to není omluvou, je to vysvětlením, proč se Vám toto číslo a další vložené informace dostávají do rukou tak pozdě. Jak vypadá ona únava u mne, to si jistě dokážete domyslet, jak vypadá u mých počítačů, to je ještě banálnější. Obojí stojí člověka strašně moc času, což v naší superefektivně se tvářící době, nedovolující zaměstnancům prostoje a očekávající výkon na 150% 24-7, není právě in. A proto o tom píšu. Abych Vás, kteří trpíte stejně, trochu utěšila – nejste v tom sami. Ono se to projevuje každou chvíli jinak: nejdřív chodíte pozdě do práce neschopní si zvyknout na přechod na letní čas. Potom ve snaze vše dohnat podléháte krátkodobým záchvatům pekelné aktivity. Jako například místní společnost na odvoz komunálního

odpadu ROAF, které se podařilo zabezpečit rozvoz nových popelnicek na rizikový odpad právě po masovém odjezdu obyvatelstva na velikonoční horský pobyt. Tím ROAF podle místního tisku nepřímo spolupracuje s o svátcích na jarní únavu nedbajícími zloději. Z toho vidíte, že důsledky jarní únavy mohou být dalekosahající, a nenadálé.

V tomto čísle se dočtete, kromě důležitých zpráv a příspěvků téměř již stálých autorů, také o některých nedávných krajanských činnostech. Doufám, že Vás to inspiruje alespoň ke dvěma věcem: k návštěvě výroční členské schůze (4.5. v 18:00 na velvyslanectví), a k přidání Vaší trošky do společného věstníkového mlýna. Věřte, že obojí Vaši podporu potřebuje.

Přeji pěkné velikonoční počtení, a pokojné oslavení svátků.

Alena Bartoňová

Zamyšlení nad odjezdem paní Barbory Stejskalové z Oslo.....	2
Byli jsme při tom.....	2
Možnost zaměstnání na velvyslanectví ČR v Oslo.....	3
Dopis z Norska.....	3
Komentář k článku „Prednáška o Rómoch“.....	5
Druhý norskos-švédský výlet do Telemarku.....	6
Norská zima.....	7
Volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR.....	10
Novela zákona o cestovních dokladech.....	10
Na okraj besedy s Dr Broučkem.....	11

Zamyšlení nad odjezdem paní Barbory Stejskalové z Oslo

Vážení přátelé,

Sešli jsme se dnes, abychom se rozloučili s paní Barborou Stejskalovou, která po více než šesti letech odchází z našeho velvyslanectví.

Šest let je dlouhá doba, je to kus lidského života, a proto i loučení po tak dlouhé době musí být těžké, a to pro obě strany. Pro ni i pro nás, co tady zůstáváme, zejména pak pro mě osobně.

Každý diplomat by měl správně umět skrývat svoje emoce, ale věřte, že je to dnes pro mě velice těžké. Loučím se nejen s vynikajícím diplomatem, ale především se skvělým člověkem, který zanechal nesmazatelný otisk v historii českého velvyslanectví v Norsku a v historii norskoočeských vztahů.

Paní Barbora Stejskalová a Norsko prostě patří k sobě a těžko si představit jedno bez

druhého. Bude nám chybět její plyná norština a angličtina, její neocenitelné znalosti místních reálií, její schopnost komunikace a bezvadné vystupování, jímž reprezentovala svoji zemi.

Bude nám však také chybět její laskavý humor, obětavost a vřelé přátelství. Paní Barbora byla bez nadsázky dobrým duchem tohoto domu, milým člověkem a někdy i katalyzátorem mezilidských vztahů.

Věříme však, že na Norsko nezanevře a že nás bude z povzdálí sledovat a pokud budeme potřebovat, pomůže nám.

Řečeno se slovy klasika – Na každém konci je hezké to, že něco nového začíná. Proto mi dovozte, abych vám představil nástupkyni paní Stejskalové – slečnu Kateřinu Staškovou. Je to její první dlouhodobý zahraniční pobyt a věříme, že bude úspěšný.

Takže, sbohem Barboro a vítejte Kateřino.

*Jaroslav Horák, Velvyslanec ČR v Oslo
26. leden 2006*

Byli jsme při tom

Byli jsme při tom, když se paní Barbora Stejskalová loučila s Osllem a současně uvedla svoji nástupkyni Kateřinu Staškovou.

Většina krajanů již určitě o této personální změně na České ambasádě v Oslu slyšela, někteří již měli příležitost novou tvář pozdravit osobně.

Výbor TNF chtěl tuto změnu nějakým způsobem také připomenout. A tak se stalo, že v neděli 22. ledna 2006 jsme využili milého pozvání Olinky Hlinské k přátelkému posezení u dobrého jídla a pití u nich doma. Měli jsem tak možnost ještě jednou paní Barboře poděkovat jménem celého krajaňského spolku za její vstřícnost, která umožnila bohatou a velmi příjemnou spolupráci. Na památku jsme ji předali malý, typicky severský dáreček – dřevěný ručně vyrobený náhrdelník. Paní Barbora neformálně předala štafetu kontaktů a nápadů co by se dalo se spolkem podniknout své nástupkyni Kateřině Staškové, která byla už asi týden v Oslu. Byl to podařený večer. Myslím si, že za vše mluví citace z e-mailu, který jsme po tomto večeru od paní Barbory obdrželi:

„Setkání bylo moc příjemné a milé, večer výborný a darek krásný. Chtěla bych si ho vzít zítra, ale asi je už někde v krabici připraven na cestu domů.

Tak jste jednou děkuji za projevené přátelství a důvěru a věřím, že se neloučíme nadobro.

Vase
Barbora Stejskalová”

Poděkování patří všem zúčastněným, ale přece jenom bych chtěla i já vyzvednout a poděkovat Olince Hlinské a jejímu manželovi za milé prostředí u nich doma.

Víc už prozradí snímky z tohoto nedělního večera.

Liba Janáková

Možnost zaměstnání na velvyslanectví ČR v Oslo

Velvyslanectví ČR hledá místní kvalifikovanou sílu do obchodně-ekonomického oddělení na plný pracovní úvazek.

Požadavky:

- VŠ optimálně ekonomického (příp. právního) vzdělání, příp. i student
- jazyk – Č, N, A

Stručný životopis (s důrazem na praxi) a velmi stručnou vizí činnosti zaslejte na adresu velvyslanectví oslo@embassy.mzv.cz

Bližší informace budou poskytnuty při osobním jednání.

Dopis z Norska

Březen 2006

Ahoj všichni!

Ještě se vrátím k Vánocům. Opravdu to nebylo tak náročné – česká maminka připravila polévku, kapra a salát, norská maminka pinekjott a spol., takže já vážně jen prostírala stůl a šlehala multekrem. Tormod s norským tatínkem a českou maminkou zdobili stromeček. Tormod dělal Ježíška a tatka prohlásil, že to byly nejklidnější Vánoce za deset let. Pak všichni odjeli, včetně nás - na dva dny na hory

za přáteli ze Slovenska. Poprvé jsem sjezdovala v Norsku a bylo minus 15. Tak jsme každé čtyři jízdy s Míšou prokládaly horkou čokoládou a čajem. Silvestra jsme strávili u nás s Míšou a Jurajem a Ragnhild, Tormodovou mladší sestrou, a Kimem, jejím přítelem. Protože z naprosto nepochopitelných důvodů začal Tormod zpochybňovat moje kuchařské umění, rozhodla jsem se získat svou pověst zpět právě na Silvestra. Zaútočila jsem celým pečeným krocanem a to rovnou pěti kilovým (menší už prostě nebyl), nádivkou, waldorfským salátem.

pomerančovou omáčkou a vařenou zeleninou. Nepřítel připravil gratinované brambory se sýrem a smetanou, Míša červené zelí a Juraj své dva proslulé ‚cheesecaky‘ na přání. No, byla jsem ve svém živlu.

Pak se rozjel nový rok a vše se začalo točit kolem miminka. První kontrola, první ultrazvuk, kde Tormod prohlásil, že je to lepší než kino a že miminko má můj nos, druhý ultrazvuk, kontrola u porodní asistentky, kde jsem slyšela srdíčko, další kontrola u porodní asistentky, kde byl přítomen Tormod, aby si poslechl srdíčko.

V lednu jsem s několika přáteli hostila paní konzulku, která končila svoje působení v Norsku, a novou slečnu konzulku, která je spolužačkou z gymplu. Svět je vážně někdy malý. O několik dní později jsem toho v práci začala mít opět poněkud moc a organismus se začal bránit. Nebýt těhotná, nechám léčení na víkend. Tentokrát jsem si ale řekla, že to opravdu nemá cenu a rozhodla jsem se jít k lékaři. Nevím, zda to byla sestra či asistentka, ale na člověka pracujícího v lékařském centru mě svým chováním šokovala. Myslela jsem, že je otevřeno od osmi, tak jsem přišla hned na osmou, bylo otevřeno od půl deváté, ale zmíněná osoba přišla už o osmé, tak mě vpustila dovnitř. Pak mi vysvětlila, že do půl deváté pro mě nemůže nic udělat, protože nemá zapnutý počítač. Když jsem jí řekla, že jsem těhotná a není mi dobře, jen to zopakovala. Když pak přede mnou začala rovnat časopisy v čekárně do poliček, to už jsem nevydržela, zeptala se, jestli to tak dělají často, že posílají nemocné pryč, poděkovala za ‚pomoc‘ a se slzami v očích, Tormodem na telefonu a rozhodnutím ‚tady o mně ještě uslyšíte‘ jsem opustila místní lékařské centrum. Doma jsem zůstala tři dny na vlastní ... no, nemocenskou, to tady tak můžete. Rozhodnutí změnit lékaře bylo podpořeno i po první těhotenské kontrole, kdy mi lékař nejdříve sdělil, že bych měla nejen provozovat veškeré sportovní aktivity ale i sexuální. Poté se odmlčel a začal vyplňovat všelijaké papíry. Návštěva porodní asistentky mi ukázala, jak úžasní pracovníci ve zdravotnictví mohou být. Na její doporučení jsem si vybrala lékaře z centra v Sandvici – už jsem u něj byla dvakrát a je úžasný.

Když už jsem u těch lékařů – vypadla mi korunka a tentokrát i se zbytkem zubu. Moje slavná šestka vlevo dole. Nedalo se nic dělat, musela jsem jít k zubaři v Norsku. Výsledek kontroly: kořen musí ven co nejdříve, náhrada

– buď můstek nebo implantát – může počkat. Když mě zubařka uvedla do místních zubařských cenových relací, nevěděla jsem, zda je mi k smíchu, do pláče či na omdlení. Takže jsem opět ve stadiu, kdy se z Norska stěhuju, protože tohle prostě není normální. Nicméně kořen je pryč. Dostala jsem sice tři extra injekce, sprchu krve a visela zubařce na kleštích, ale podařilo se. Zítra jdu na vyjmutí čtyř stehů.

Byla jsem dvakrát v Čechách. Maturitní ples, Bělský ples, nákupy pro miminko, předporodní návštěvy... Nevím, jestli je to díky těm hormonům – ale proč se nevymluvit na ně - ale večer před mým odletem do Prahy jsem Tormodovi asi dvě hodiny ronil slzy, že od něj nejedu. Samozřejmě jsem odletěla a samozřejmě jsem si to užila a samozřejmě jsem se těšila zpět.

Vrátila jsem se po týdnu na místě, kde jaro viselo ve vzduchu (já vím, že vám pak ještě připadlo, ale věřte mi, to opravdu nic nebylo), na místo, kde paní zima rozhodně nehodlala v nejbližších dnech dát jaro ani šanci. Třikrát po sobě padalo tři dny. Takže tu připadlo padesát, tu sedmdesát, tu třicet. Potřetí už to vážně nebylo příjemné. Ti, kdo mě znáte za volantem, víte, že já ve sněhu nevyjždím. Jenže jsem se provdala na sever, že. Jela jsem tedy jednou asi po dvou centimetrech sněhu a to asi jen tři kilometry a ještě v době, kdy jsem zřejmě na silnicích byla jediná. Občas tu chodím na kosmetiku, na tu, co je lepší než cokoliv. Byla jsem objednaná na pondělní ráno, celý předcházející týden jsem si libovala, jak ten sníh krásně taje. V neděli v noci začal opět padat. Kosmetika je na ostrově, který sice není daleko, ale když sněží, tak nejvíce nad ním. No, sedla jsem za volant a říkala si, že hlavní silnice budou v pohodě. Hlavní silnice byly úplně stejně v pohodě pod dvaceti centimetrovou vrstvou sněhu, která se na zmíněném ostrově zvedla na dvacet pět plus. Panikařit umím skvěle, ale nějakým zázrakem, jsem za volantem zůstala v klidu. Věděla jsem, že jedu tak pomalu, že fyzicky nemůžu ublížit ani ostatním ani sobě, takže nejhorší, co se může stát je, že zapadnu a nejedu – v tom případě předám klíče Tormodovi a auto vyzvedneme na jaře. Večer jsem se vrátila domů, pověsila klíče na místo a sdělila Tormodovi, že dokud neroztaje poslední vločka, tak nevyjždím. Tormod vynadal mě i sobě, že mě nikam neměl pouštět a že to bylo naposledy. Když jsem mu vyprávěla, jak jsem to zvládla a že se to nějak naučit musím a že on určitě taky tak

nějak začínal na sněhu, uzavřel diskusi tím, že on je kluk.

Na kosmetice jsem od té doby byla ještě jednou. Sníh sice stále obýval ostrov ale v podstatně menší míře. Tentokrát jsem si dopřála péči pro těhotné, takže mi byla namasírována snad každíčká část těla včetně hlavy a prstů. Už se těším až budu zase těhotná.

No a teď už se to opravdu bude točit jen kolem miminka. Druhým týdnem KONEČNĚ pracuji méně. Mám stále 90 procentní úvazek, což je téměř plný, ale předchozích 115 bylo šílenství i bez těhotenství. Prenatální deprese zmizely a energie se začíná obnovovat. Váha stoupá, ale v práci mi několik kolegyň říkalo, že vzorovější šestiměsíční ještě neviděly. Obrázky z ultrazvuku jsem vám posílala. Pak následovala kontrola u porodní té báječné porodní asistentky, kde jsem slyšela srdíčko. To tedy byl fofr. Na dalším ultrazvuku si Tormod'átko zřejmě dávala šlofíčka, ale vše se zdálo být v pořádku. Dva dny na to jsem ucítila dlouho očekávané rybičky či motýlky. Pak jsme miminku vybrali nábytek do pokojíčku, společně šli na další kontrolu k porodní asistentce, aby i Tormod slyšel srdíčko – no a aby si taky zakoketoval s porodní asistentkou a pak mi sdělil, že ona koketovala s ním. 16. března čtyři minuty před desátou večer Tormod poprvé ucítil Tormod'átko. Od té doby už kují pikle proti mně.

„Haló, tady je Tormod, to je tatínek“

kop

„Máš rád tatínka?“

kop

„Co si myslíš o mamince?“

nic – přeloženo Tormodem: „bez

komentáře“

V pondělí miminko prokopalo celý matematický meeting, takže budeme mít matikáře. Jupí!

Samozřejmě přemýšlíme o jménech. Elisabeth – Eliška, Cathrine – Katrine –

Kateřina, Marcus – Marek, Lucas – Lukáš - já to měla rozhodnuté už asi před deseti lety. Vlastně se Tormodovi i celkem líbila. Pak jsme měli Alexander a Alexandra. Já chtěla Adélku, abych ji mohla říkat Delinko, jako ta čokoláda. Taky jsem toužila po Isabell, abych ji mohla říkat Issi, ale to mi Tormod zatrhhl hned – a vážně nic nepomohlo. Mezitím Tormod přicházel s nápady jako Hanibal či Adolf. Jednou jsem listovala knížkou se jmény a přečetla jsem Sarah. Oběma se nám to moc líbilo a znamená to princezna. Takže pokud to bude holčička, tak to prý bude Tormodova princezna. Dnes zrovna u večere povídal, že to bude hezký mít dvě princezny a že v ní pořád uvidí mě. A pak zkoušel jména pro chlapečky, to on tak občas volá a zkouší, jak mu to bude znít. Alexander, Marcus, Lucas a prý musíme mít Tormod jako alternativu. Pak zavolal „Tormod!“ a povídá: „Já jsem tady! Tak to ne, to by mě moc pletlo.“

Vím, že to dnes nedosahovalo takových rozměrů, na něž jste ode mě zvyklí, ale snad jste si stejně rádi počteli mé zprávičky z Norska. Do Čech už před porodem zřejmě nepřijedeme, chtěli bychom na podzim už všichni tři a já bych s miminkem zůstala déle. Na Velikonoce se chystáme do Itálie jako před dvěma lety – malé italské přímořské městečko s nádherným tržištěm, šílenými Italy a hlavně ohromným parkem, kde Tormod bude trénovat. V neděli jsme se byli projít na pláž, davy chodily po zamrzlém moři a my se vyvalovali na 27 stupních!! Sníh taje a taje. Je tu teď vážně nádherně. Přijedete?

Mějte se moc krásně, posílám Vám silné a posilující jarní sluníčko a těším se na Vaše dopísky.

Vaše Olinka

Olga (Olinka pro doma)

Komentář k článku „Prednáška o Rómoch“

Vážená paní autorko,

Přečetla jsem si s velkým zájmem Váš článek, protože pocházím ze Severočeského kraje, kde žije hodně Romů. Některé jsem znala a s některými z nich jsem i spolupracovala. Proto mám pocit, že o nich také něco vím.

Nikdy jsem proti většině z nich nic neměla, a ani nemám, ale mám velké výhrady k tomu, co tvrdí Jahn Otto Johansen o utlačování Romů v Česku i na Slovensku.

Četla jsem hodně článků nejen od výše uvedeného pána, ale i od jiných žurnalistů, zabývajících se touto tematikou.

Sledovala jsem i dění v Matiční ulici v Ústí nad Labem, kde šlo o to, že na jedné straně ulice bydleli lidé, kteří se starali o svoje domky, zatímco do bloků na druhé straně ulice byli stěhováni lidé, kteří neplatili nájemné. Vztah obyvatel ulice k majetku, klidu a pořádku byl tak rozdílný, že se nakonec vše řešilo stavbou zdi, což vyvolalo negativní mezinárodní ohlas. Podobná situace skoro nastala i v Chomutově, odkud pocházím, v Kadaňské ulici. Především však jeden amatérský filmař nafilmoval na video scény z denního života této ulice, které byly tak otřesné, že se nakonec s věcí nic nedělalo.

Nemohu tady popisovat všechnu kritiku norských žurnalistů, zaměřenou na Českou či Slovenskou republiku kvůli utiskování Romů – jedno z nejhorších tvrzení bylo, že když Československo napadli Němci, nemuseli se starat o vyhlazování Cikánů, protože to už bylo v této zemi rozhodnuto předem. Směšná byla také informace v jednom televizním programu, že komunisté vystěhovali Romy násilím do Severočeského kraje, aby tam pracovali v továrnách a dolech.

Vím, že máte naprostou pravdu ohledně školní docházky Romů na Slovensku i o diskriminaci všech obyvatel Slovenska se zavedením vízové povinnosti.

Sama jsem napsala nějaké články do zdejších novin, které většinou nebyly přijaty,

prošel jenom jeden a to ještě okleštěný, protože jsem v něm poukázala na to, jak nebezpečné může být tvrzení, že nějaký stát utiskuje menšinu, použije-li se v pravý čas. Takovéto tvrzení posloužilo Hitlerovi, když usiloval o získání Sudet.

Každopádně mám strach z lidí, kteří stoprocentně všechno vědí a nelze s nimi diskutovat. Nedávno jsem se setkala s lékařem podobného druhu a jen tak tak jsem nepřišla o život.

Dovolila jsem si odepsat na Váš článek, protože už dlouho trpím pomyšlením, že lidé, kteří znají nějakou problematiku jenom povrchně, vítězí nad lidmi, kteří ji dobře znají z praxe.

A jaké měl J.O Johansen znalosti o našich zemích ilustruje příhoda, kterou jsem jednou zažila: když jsem odjížděla do Česka v době, kdy se rozcházely naše státy, řekl mi náš norský soused, abych tam nejezdila, že tam bude občanská válka. Když jsem se ho ptala, jak na takový nesmysl přišel, řekl – včera to říkal v televizi Jahn Otto Johansen.

Mrzí mě, že jsem se přednášky nezúčastnila s Vámi, přestože je mi jasné, že bychom dopadly naprosto stejně.

Děkuji Vám za Váš článek.

Eva Pettersen

Druhý norsk-švédský výlet do Telemarku

V pořadí druhé střetnutí lyžařských entuziastů ze Švédska a Noreg(u) se uskutečnilo za perfektních podmínek mezi 23. a 26.3.2006. Noční mrazíky pod minus 20°C a slunce z jasného nebe udržovaly vrstvu prašanu na 80 cm sněhového podkladu. Divoká kulisa Telemarku se také od loňska nezměnila, takže nálada, zvláště "AFTER SKI", byla špičková, což by návštěvníci okolních chat mohli

dosvědčit. Bohužel krajané ze Švédska houfně odoobjednali akci – defektní auta, nemocné děti atp., takže zůstal ve srovnání s loňskem luxusní problém – naplnit volná lůžka dva dny před termínem!! Nakonec nás bylo jen sedm, ale to nijak neubralo na náladě účastníků. Tak snad připravíme třetí reprízu na 2007!!

Ivan Řičánek

Norská zima

Norská zima se výrazně liší od zim ostatních národů. Pro srovnání, seřazeno sestupně podle teplot, ve stupních Celsia. Plus 15: Španělé si oblékají zimní kabáty a berou si rukavice, Norové se opalují. Plus 10: Francouzi si doma přitápějí, Norové sází venku květiny. Plus 5: Italové nenastartují auta, Norové jezdí zatím kabriolety. 0: mrzne voda. Minus 5: v Řecku pár lidí zemře podchlazením. Norové si udělají poslední zahradní gril. Minus 10: Norové si vezmou trička s dlouhým rukávem. Minus 20: Nor řekne, že podzim je tady. Minus 40: norská armáda je nucena odložit zimní cvičení pro nedostatek opravdových mrazů. Minus 70: norská armáda má zimní cvičení. Minus 273, pohyb molekul se zastavuje, bakterie umírají, Norové si říkají, že teď je konečně trochu zima.

Norská zima přichází brzy na podzim. Rozhodí pár vloček klidně začátkem října, pak to sice na pár týdnů ještě vzdá, ale když napadne pořádná peřina, leží sníh někdy až do mikroskopického jara, na které si počkáte do května. I na norský státní svátek 17. května občas ještě směle sněží.

Proto se norský rok skládá ze zimy a ještě jednou zimy, kdy se těšíte na Velikonoce, chvílku na to proletí léto s neuvěřitelně rychlými prázdninami, a než se otočíte, už zase strojíte stromeček.

Když se vás norská zima zeptá, co jste dělali v norském létě, klidně řekněte, že skoro žádné nebylo. Tak jako se ale i v norském létě vyskytnou tropické dny, jsou v zimě chvíle, kdy by bylo prima jet do práce sněžným pluhem. Sněžit začíná vždy navečer, silničářům začíná zřejmě pracovní doba nejdříve v 7 ráno. Paní zima vám přes noc vymění vaše černé špinavé auto za tučnější bílé, čistěounké jako...padlý sníh. Větší savec, třeba velryba, by vám vůz ofoukla na jeden nádech, vy tu nadílku odmetáte až se zpotíte. Na čerstvě napadlém sněhu se dá jezdit. Jenže přijede sněžný pluh, protáhne hlavní ulici, nadělá nepřekročitelné hromady do všech výjezdů a neukáže se zase dřív, než si obyvatelé proházejí cesty od domů, aby jim je zavalil. Odházíte zuřivě sto lopat sněhu, odjedete se zpožděním do zaměstnání. Po prosněžené noci se do práce musí jet opatrně. Ulice jsou náhle úzké, že se sotva vyhnete s protijedoucím, kolem chodníků jsou

hory, že se za nimi schová mateřská školka i s učitelkou, na kruhových objezdech nevidíte ostatní řidiče, celé město jako by obrostlo živými ploty. Na nepřehledných místech, t.j. všude, brzdíte, co se dá, a než si zvyknete, uklouzne vám na každém kilometru kletba, modlitba, podle povahy dopravní situace, nebo aspoň věta: ještě, že tu zrovna nikdo nejel / nešel. Když jedu sám, přiznám se, že nadávám vám jak Napoleon u Waterloo, když nahlédl bídu historické skutečnosti. Abych v dnešní korektní době neurazil dlužníky nebo námořníky, řekněme, že kleju jako řidič. Na sněh se zvykne a jak známo, nejsou špatné jízdní podmínky, jsou jen špatní řidiči. Odpoledne se z práce vrátíte a zíráte na novou hromadu sněhu ve vchodu jak eskymák na černocho. Nezbyvá, než se opět prokopat domů půlmetrovou bariérou. Naštvo se, až když nám zasypou taky poštovní schránku. To je teprve ta spávná zima, kdy oceníte teplé auto.

Norská auta se poznají podle toho, že mají někde vpředu elektrickou zástrčku, u volantu leží sluneční brýle a v kufru se veze lopata, vlečné lano a nabíjecí kabely. Když někdo zapadne, vyhrabe se a) sám, nebo ho b) první kolemjedoucí vytáhne, nebo c) zavolá NAF (Norský Automobilový Svaz) a ti pošlou odtahovou službu, většinou do půl hodiny, jinak postižený zmrzne i s autem, což oni vědí. Pokud nějaký podnik dbá na své zaměstnance, jsou všechny vozy na jejich parkovišti připojeny kabelem ke zdroji, až by se zdálo, že jsou to elektrická auta. Nejsou. Jde jen o ohřívání motoru. Poznáte to tak, že krásné krajkové vločky na kapotě tají. Je to škoda, protože jsou zblízka a pod mikroskopem obdivuhodné, viděl jsem to v televizi... Rád se v přírodě dívám, jak se neslyšně snášejí, dusí hlasité zvuky zdaleka. Vždy se znovu dívám, jak může takové malé nic vytvořit tunové bílé hory. Přimhuřte oči a můžete si myslet, zvláště za slunečného počasí, že se na prohrnutém parkovišti díváte ke vzdáleným Himalájím na obzoru. Sněh padá a padá, ptačí krmítka dostanou papachy jak kozácký ataman, z domu můžete vyjít jen se sněžnicemi. S rostoucími obavami odhadujete, kdy vám spadne na hlavu střecha, jestli to tak půjde dál, zda to dům vůbec vydrží, a co by se stalo, jako že se to ještě nikdy nestalo, ale co kdyby napadlo pět, nebo deset metrů sněhu, a proč se sněžení vždycky zastaví, vždyť by nemuselo, vody je snad v přírodě dost. Druhou pastí na řidiče je norské zimní slunce. pláží se nízko nad obzo-

rem, nepříjemně oslňuje. Kritická situace může nastat při vjezdu do tmavého tunelu. Zažil jsem to jen jednou a pěkně děkuji. Medíte si za volantem, to milé sluce svítí, nálada skoro jako na pláži, vjedete do tunelu, trochu se setmí, ale jen trochu, protože norské tunely jsou kvůli tomu dobře osvětlené, ujedete sto metrů a...zorné pole vám zezelená, třeštil jsem zraky do žlutozelené mlhy, jak potapěč v hodně kalné vodě, udržoval směr, přibrzdil a spoléhal na to, že většina tunelů nemívá ostré zatáčky. Stav odejde za nepřijíjených 10 sekund. Od té doby mhouřím oči za tmavými skly a okamžitě po vjezdu do tunelu brýle sundám. Slunce je nebezpečné i jinak. Udělá ze sněhu led. Led jsem kdysi míval dokonč rád. Dá se na něm bruslit, rampouchy jsou ozdobné, dají se cucat, pouliční lampy z nich mívají čínské kníry. Míval jsem led rád, a už nemám. Od momentu, kdy jsem si jedním uklouznutím pořídil tři zlomeniny najednou. Tak tedy, přijedu před půlnocí domů desátého února 2003, venkovní teplota jenom asi minus 20 stupňů, což mě ještě nedonutilo mít čepici a šálu. Jdu otevřít garáž, cestu jsem zvolil bezpečnou, vyhnul jsem se bílým nebezpečným místům, vstoupil důvěřivě na bezpečný černý asfalt, a...takhle je asi jelenovi, když ho na pastvě střelí. Ležím z neznámého důvodu na zemi a nemůžu se zvednout. Na asfaltu byla neviditelná vrtstvička ledu. Levá paže jaksi nechtěla poslouchat. Už jsem se v životě praštil víc, a nikdy jsem si nic nezlomil. Tak jsem si to tak nebral, vstát se muselo, přenocovat před garáží...to by mě našel ráno pošťák. S trochou hekáni jsem se zvedl, nadal si do vykleštěných býků, levá ruka visela nepřírozeně, a už tu byl první, jak jsem zpětně poznal, z nekonečné řady problémů: jak vytáhnout klíče od domu zdravou pravou rukou z levé kapsy.

Doporučuji: natrénujte si to předem. Dům jsem posléze odemkl, aniž bych zlomil klíč. Nikdy předtím jsem si neuvědomil, že je třeba před otočením klíčem dveře silně přitáhnout levou rukou. Zvládl jsem té noci pouze jednou rukou ještě i svléknout si kabát, otevřít a vymáčkat zubní pastu na kymácející se zubní kartáček, vyčistit si zuby, když mám vyjmenovat nejobtížnější kousky jednoruč. Druhý den jsem šel do práce, potom na rentgen, kde spočítali kosti. Levá ruka zlomená v lokti, zlomená levá pažní kost, zlomená žebra vlevo. Zrovna tři místa, kde sádra buď nepomůže nebo stav ještě zhorší. Vypadal jsem bez sádry jako simulant. K operaci to nebylo, loket byl na hranici, tak

mi dali neschopenku a kontrolu za čtrnáct dnů. Prášky na bolesti jsem neužíval, nebylo třeba. Nejotravnější nebyla ani tak bolest, jako nečekaná omezení, která jsem postupně zažil v následujících týdnech. Jednou rukou na kytaru nezahrajete a nezahrajete. Který genius vymyslel, že se na počítači občas musí stisknout najednou Ctrl-Alt-Del. O manželských povinnostech jako mýt nádobí nebo uklízet nemluvě. Kvůli žebřím nešlo smát se, kýchat a kašlat. Schválně se teď zhluboka nadechněte a užijte si to, to je radost, co? Jednou jsem málem umřel při nějakém vtipu. Poučení: povídejte si anekdoty, dokud můžete. Levá ruka si jen tak visela dolů a celkem ani v klidu nebolela. Nedalo se o ni opřít, nedala se ohnout a jakýkoliv náznak použití vyvolal bolest jak bodnutí mečem, což se projevilo při zakopnutí a pod. Nikdy bych nevěřil, kolikrát denně člověk zaškobrtne. Svlékání jde, aspoň kalhoty spadnou samy, ale už si je neobléknete, pásek nezapnete, zuby si nepomůžete. Prvně jsem to zjistil, když jsem si, nezkušený, zaskočil v nákupním středisku na toaletu. Mimo chodem, už jste zkusili utrhnout jen jednou rukou toaletní papír? Role se odvíjí, a odvíjí, a netrhá se, a netrhá....Bez naděje jsem si sliboval, že obnovím módu mnišské kutny, jen co se odtamtud bez mravní úhony dostanu. Mohl jsem asi vyjít ze záchodu ven a policie by mě sebrala pro exhibicionismus a odvezla po výslechu domů. V tom obchoďáku jsem prvně v životě spatřil švestkový džus. Mezi ostatními normálními nudnými džusy vzbudil mou zvědavost. Švestky jsme kradli jako kluci. Švestková povídla, jak Slováci krásně nazývají slivkový lekvár, jsem jedl v buchtách. Slivovice rozlišuji několik druhů, a jediné pravá čili domácí valašská, je hodna toho jména...Slivovice staví, sušené švestky jsou dobrým projímadlem. Ale džus? Večer doma, jak popsáno, jsem s nasazením všech sil provedl do té doby běžné úkony, pastu na zuby jsem už bravurně otevřel a zavíral jednou rukou, obléknul si pyžamo. Pak jsem ochutnal džus, který byl...zklamáním! Jak to jen popsat, ne úplně odporný, ne dobrý, jako lék. Vylít litr té vzácnosti mi přišlo líto. S trochou sebezapření jsem tekutinu dorazil. Uložil jsem se opatrnými pohyby jakž takž bezbolestně do postele. Normálně bych popsal hupnul jsem, jenže tohle se podobalo spíš ukládání nějaké větší,

ležící sochy na podstavec při požadavku milimetrové přesnosti. Starost, jak se zvednu, jsem nechal na ráno, nepochyboval jsem, že to za čtvrt hodinku zvládnu. Kolem třetí mě probudilo podezřelé kručení v břiše. Jednou, ještě za svobodna, hladový, našel jsem večer doma v ledničce jen lahůdkové párky, jahodovou marmeládu a zapil jsem to sodovkou. Tehdy jsem byl pohyblivý, zdravý, mohl jsem běhat a dvě hodiny po hostině jsem se zbavil krutých bolestí v nafouklém břiše střemhlavým letem, jen tak tak jsem to stihnul. Vzpomněl jsem si na to, pokusil jsem se v polospánku uplatnit dříve osvědčenou strategii, leč ouha! Úprk nebyl možný. Spadnout z postele vlevo jsem si netroufal pro zlomenou ruku, převalit se doprava nebylo fyzikálně možné, v posazení bránilo nafukující se břicho a zlámaná žebra. Té noci jsem zažil podruhé v životě velmi řídký pocit. Bylo mi jako před mnoha lety, při horolezení. To takhle někam na skalní stěně dolezete, a teď: nahoru to dál nejde, dolů...tam se nedívá a stejně tam není vidět, jedinou proveditelnou akcí je pustit se, jenže to už je naprosto nemyslitelné. Znamenalo by to v nejlepším případě těžká zranění, spíše konec. Absurdní. Svaly povolují, jak dlouho ještě... Uznávám, že zde v posteli v noci nešlo zrovna o život, na druhé straně byly důležité záchrané svaly slabší a vůlí podstatně hůře ovladatelné. Silně jsem záviděl kojencům plenky. Probudím zdravou rukou ženu, napadlo mne. Mám do ní šťouchnout? Pohladit ji? Aby si to neprávě nevyložila. Ideální milenec se proměnil ve 3 ráno v pizzu. Ve střevech čím dál tím víc bublalo, třeba pochopí mé trampoty, jak ale sdělení účinně předat? Bylo hodně pravděpodobné, že požádám-li manželku zastánáním u ucha, pomoz mi postavit se, nebo se pokakám, což tu ještě nikdy nebylo, řekne: kolik je hodin, nemohlo by to počkat?

Byl jsem sám s tmou a dobře to dopadlo.

Co se týká norské zimy, dám vám zdarma radu. Nevstupujte na led. Jdete-li po ledu, neupadněte. Upadnete-li, nic si nezlomte. A zlomíte-li si cokoliv, nepijte švestkový džus. Nejsou tekuté švestky jako tekuté švestky. Dejte si raději pravú valašskou slivovicu, co v zimě hřeje, a po celý rok píše a staví.

Zdeněk Bartoň

Volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR

V letošním roce se uskuteční volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR. Termín voleb vyhlásil prezident V. Klaus na **2.-3. června 2006** (pátek 14-22 hod a sobota 8-14 hod) a volit se budou losem zvolení kandidáti Jihočeského kraje. Korespondenční hlasování nebylo prozatím schváleno, takže je nutná osobní přítomnost voliče.

Zapsání do zvláštního seznamu voličů vedeném ZÚ Oslo

Občané ČR, kteří mají stále bydliště mimo území ČR mohou požádat o zapsání do zvláštního seznamu voličů vedeného ZÚ, který je stále povahy. Pokud tedy máte zájem se voleb zúčastnit, máte bydliště na území Norska nebo Islandu a nejste ještě zapsáni na zvláštním seznamu voličů vedeném ZÚ Oslo, máte možnost to učinit. V tomto případě je nutné o zapsání písemně požádat. Dále je nutno prokázat svou totožnost, české občanství (platný cestovní pas ČR, občanský průkaz, osvědčení o státním občanství ČR) a bydliště na území Norska nebo Islandu. Do seznamu je nutné být zapsán nejpozději 40 dní před termínem voleb, tedy nejpozději **do 23.4.2006 do 16 hodin!**

Vyškrtnutí ze seznamu vedeném ZÚ Oslo

O vyškrtnutí ze zvláštním seznamu voličů vedeného ZÚ je rovněž třeba písemně požádat. O vyškrtnutí v ČR se není nutné starat, to bude učiněno automaticky poté, co se přihlásíte do seznamu vedeného ZÚ.

Novela zákona o cestovních dokladech

Velvyslanectví České republiky informuje, že dnem 1.1.2006 nabývá účinnosti novela zákona o cestovních dokladech (publikovaná pod č. 559/2004 Sb.), podle které lze při cestách do států Evropské unie a Evropského hospodářského prostoru jako cestovní doklad použít kromě cestovního pasu také **občanský průkaz se strojově čitelnými údaji, vydávaný od roku 2000**, pokud nemá oddělenou vyznačenou část (tj. odstřížen roh). *Doposud platilo, že bylo možné cestovat*

Volební průkazy

Volební průkazy jsou vystavovány těm voličům, kteří chtějí volit někde jinde, než jsou zapsáni. Od 8.2. mohou voliči zapsaní ve stálém seznamu voličů písemně žádat o vydání voličského průkazu. Ten jim bude vydán (i zaslán doporučeně poštou), ale ne dříve než 15 dnů před volbami. Pokud jste tedy zapsáni do zvláštního seznamu voličů vedeného ZÚ Oslo a víte, že budete ve dnech voleb mimo Norsko, je možné požádat o vydání volebního průkazu a volit na jakémkoli jiném Zastupitelském úřadě ČR nebo kdekoli na území ČR.

Hlasování

Volební místnost bude umístěna v prostorách Zastupitelského úřadu ČR v Oslo. Hlasovat zde mohou občané zapsaní na zvláštní volební seznam ZÚ Oslo nebo držitelé volebních průkazů. Hlasování bude umožněno pouze tomu voliči, který se v den voleb osobně dostaví do volební místnosti a který prokáže svou totožnost platným cestovním, diplomatickým nebo služebním pasem České republiky nebo cestovním průkazem nebo platným občanským průkazem.

Aktuální informace k volbám budou zveřejňovány na internetové adrese Ministerstva zahraničních věcí ČR: www.mzv.cz/volby

Případné dotazy rádi zodpovíme na telefonním čísle ZÚ Oslo: 0047 22 12 10 34

Kateřina Stašková

3. tajemník Velvyslanectví ČR v Oslo

s občanským průkazem ČR vydávaným od května 1993 (tedy i bez strojově čitelné zóny).

Dále připomínáme, že takový občanský průkaz je cestovním dokladem jen pro jeho držitele – už ne pro jeho dítě mladší 15 let, které je případně v průkazu zapsané.

Novela zákona o cestovních dokladech
<http://www.mvcr.cz/sbirka/2004/sb189-04.pdf>

Kateřina Stašková

3. tajemník Velvyslanectví ČR v Oslo

Na okraj besedy s Dr Broučkem

Pan doktor Brouček si vzpomněl, že se ho někdo při našem setkání ptal, kde se dají koupit jeho knížky o české emigraci. Tady je odkaz aspoň na jednu z nich - Africký deník, totéž nakladatelství může mít na skladě víc podobných titulů.

http://www.dobrecteni.cz/index.php?PHPSESSID=efc4a8ed1981545e9876cf0f33afa418&desktop_back=eshop&action_back=&id_back=&desktop=eshop&action=zbozi_detail&id=4036

Zdraví

Karel Babčický

Africký deník Heleny Šťastné-Bubelové

Stanislav Brouček

Dostupnost: **2 týdny**
Doporučená cena: **335,-**
Sleva: **10%**

Vaše cena: 301,-

Nakladatel: Nová tiskárna Pelhřimov

Edice:

ISBN: 80-86559-01-7

EAN: 9788086559018

Originál:

Překlad:

Formát: 150 stran, 21x19cm, česky, brožovaná vazba, 330gr.

Rok vydání: 2002

Africký deník spolu se zasvěcenou studií doktora Broučka představuje cenný dokument ze života české krajanek. Je o to cennější, že jde o čtivý text s exotickým námětem...publikace rozhodně obohatí jak naše vědomosti a okrajanech, tak také rozšíří zásobu "non-fiction" textů českých autorů s cestovatelskou problematikou.

ISSN 0803-7213

Dette er et tidsskrift for TSJEKKISK-NORSK FORUM, www.cz-forum.no

Ansvarlig for dette nummer var Alena Bartonova

Foreningens adresse: TNF, C/O ALENA BARTONOVA, MAGNUS GATE 10, 2004 LILLESTRØM

Medlemskontingent: hovedmedlem kr. 150,-, familiemedlem kr. 100,-

Telefon: +47 63818222 Bankgiro: 6241.06.04650 Org.nr.: 986 696 202